

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Paraguajská republika

[Všeobecné informácie o krajine](#)

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

S malou, ale otvorenou ekonomikou je Paraguaj krajinou, ktorá je prevažne závislá na zahraničnom obchode. Zahraničný obchod sa zameriava hlavne na susedné krajiny Argentínu a Brazíliu. V priemere rástla Paraguajská ekonomika 3% ročne. V roku 2017 to bolo 3,82 % a na roky 2018-2019 sa predpokladá rásť 4,5%. Najväčší rast by mali znamenať sektor služieb, priemysel, sektor obchodu. Nezamestnanosť sa pohybuje na úrovni 5,8% (jún 2018), čo je 4 najnižšia v Južnej Amerike, hneď po Bolívii, Peru a Ekvádore.). Avšak zahraničný dlh sa aj napriek pozitívnym ekonomickým faktorom za posledné roky zdvojnásobil, zo 14% až na 24% HDP. V krajine pretrvávajú nespravodlivé rozdelenie bohatstva, až 25% populácie žije v chudobe.

Oficiálnou menou je Paraguajské guaraní (najstaršia platná mena v Južnej Amerike), 1 USD je približne 5,56 guaraní.

Z pohľadu makroekonomických dát je dôležitý vývoj HDP Paraguaja, ktorý v rokoch 2000 až 2011 vzrástol o 237% a HDP na obyvateľa o 168%. (Zdroj Banco mundial 2017) Tento hospodársky rast ťahá najmä vývoz primárnych surovín, najmä sóje a súkromné investície.

Paraguaj je vďaka svojim rozľahlým a úrodným pôdam charakteristický poľnohospodárstvom, ktoré je značne mechanizované a zároveň silným sektorom služieb a obchodu v štruktúre ekonomiky krajiny. Produkcia sóje, kukurice a chov hovädzieho dobytku predstavujú základné aktivity poľnohospodárskeho sektora a základ vývozu krajiny. Sója a hovädzie mäso predstavujú cca 50% vývozu krajiny. V oblasti služieb a obchodu sú hlavnými aktivitami služby v štátnom sektore, finančné služby, doprava a komunikácie.

Priemyselný sektor rástol predovšetkým vďaka sektoru výstavby.

Paraguaj v súčasnosti ponúka dobré možnosti pre zavádzanie priemyselných odvetví, ktoré môžu ťažiť z pracovnej sily, nízkych daní a prebytku elektrickej energie v krajine.

Vnútrozemský Paraguaj je hospodársky trhovo orientovaný, kontrolovaný úzkou skupinou politicky a finančne vplyvných majiteľov pôdy a odvodene kontrolujúcich zahraničný obchod krajiny.

Charakteristický je tiež najnižším daňovým zaťažením v celej Južnej Amerike. DPH je 10% (pri liekoch je znížená na 5%), takú istú úroveň má daň zo zisku.

Historickou charakteristikou je veľmi silná „šedá“ ekonomika, orientovaná na reexport ilegálne dovážaných spotrebných tovarov do susediacich štátov a neformálny ambulatný predaj.

Základné údaje	2013	2014	2015	2016	2017
HDP v %	4,0	4,7	3,0	4,0	3,7
HDP mil. USD	29,0	30,9	30,6	31,8	29,55
HDP na obyvateľa	4,269	4,480	4,009	3826	3875
Vývoz mil. USD	9,432	9,635	8,327	8,493	8,679
Dovoz mil. USD	11,302	11,229	9,529	9,042	11,027
Saldo mil. USD	-1,87	-1,63	-1,21	0,54	-2,35
Zahraničný dlh v mil. USD	2,680	3,680	3,993	6,60	5,28
Zahraničný dlh % HDP	10,5	12,2	13,4	24,3	22
Devízové rezervy mil. USD	5,820	6,914	6,204	6,295	7,504
Inflácia v %	3,7	5,0	2,9	3,9	4,5
Nezamestnanosť v %	4,9	6,0	6,1	6,0	5,7
Kurz domácej meny/USD	4,585	4,629	5,623	5,83	5,56

Zdroj: Paraguajská centrálna banka, Ministerstvo financií

Priemysel

Priemysel nezohráva v paraguajskej ekonomike zásadnejšiu úlohu a v roku 2017 bol jeho podiel na tvorbe HDP krajiny na úrovni 27% a zamestnával približne 18% aktívnej populácie.

V roku 2013 bol v tomto sektore zaznamenaný pokles predovšetkým ako následok opatrení reštrikcií Argentíny aj smerom k paraguajským dovozcom. Vybavenie paraguajských priemyselných firiem je zväčša na veľmi slabej úrovni a firmy nie sú v stave konkurovať výrobcom z Argentíny a Brazílie. Priemyselná produkcia tiež spôsobuje značné škody v oblasti životného prostredia.

Štát má výhradné právo vlastníctva ložísk ropy a ostatných prírodných zdrojov, ktoré sú na jeho území. Poskytuje ale časovo obmedzené koncesie v oblasti prieskumu a ťažby.

Stavebníctvo

Podiel stavebníctva na tvorbe HDP v posledných rokoch rastie. V roku 2017 bol na úrovni okolo 18,6%. Nárast zaznamenali najmä štátne zákazky (stavby mostov, ciest atď.). Pre rok 2018 BCP (Banco Central Paraguay) predpokladá nárast o 4,5%.

Poľnohospodárstvo

Tvorí významnú súčasť paraguajského hospodárstva (17% HDP) a predstavuje významnú súčasť paraguajského vývozu. Tento sektor zamestnáva v súčasnosti okolo 50% pracovnej sily Paraguaja. Dôležitými plodinami sú sója, kukurica, bavlna, pšenica, cukrová trstina, tabak, fazuľa, ryža, ovocie a zelenina. Vzhľadom na veľký podiel sóje a bavlny je ekonomika Paraguaja značne závislá na ich svetových cenách.

Veľmi dôležitou súčasťou tohto sektora je chov hovädzieho dobytku.

Služby

Podiel tohto sektora na tvorbe HDP v roku 2017 bol 56%. Hlavnými oblasťami služieb v krajine sú obchod, doprava a cestovný ruch, komunikácie a služby v oblasti dodávok vody a elektrickej energie.

Doprava

Železničná doprava – v krajine je okolo 1,000 km železničných tratí, ktoré majú rôzny rozchod. Potrebovali by obnovu, ale zatiaľ chýbajú finančné prostriedky k realizácii investícií.

Letecká doprava – krajina má dve medzinárodné letiská a to v Asuncióni a Ciudad del Este. V krajine pôsobia letecké spoločnosti TAM, LAN, Aerolíneas Argentinas, Gol, Aerosur a Taca.

Cestná doprava – spevnený povrch má asi len 1,000 km z celkovej dĺžky 25,000 km ciest. Hlavnou spojnicou je cesta z Asunciónu do Ciudad del Este a brazílskeho Foz de Iguazú.

Riečna doprava – predstavuje pre krajinu najdôležitejší spôsob prepravy tovarov. Vodná cesta Paraná – Paraguaj je hlavným kanálom námornej dopravy. Hlavnými prístavmi v Paraguaji sú Asunción, Villeta, San Antonio a Encarnación.

Telekomunikácie

Telefónny systém v Paraguaji prevádzkuje štátna spoločnosť ANTELCO. Pevné linky v krajine zabezpečuje spoločnosť Compañía Paraguaya de Comunicaciones S.A. (COPACO S.A.). Rozvoj zaznamenala aj mobilná sieť v krajine a boli zaznamenané značné investície do sektora mobilných telefónov. V prevádzke je viac ako 6 miliónov telefónnych mobilných čísel.

Energetika

Krajina dováža ropu, ale v oblasti výroby elektrickej energie je samostatná a sebestačná. Paraguaj je jedným z najväčších exportérov elektrickej energie, ktorú vyváža predovšetkým do Brazílie a Argentíny. Krajina ročne vyrobí 50 mld. kWh, pričom domáca spotreba je okolo 5 mld. kWh. Zvyšok sa vyváža. Takmer 100% elektrickej energie krajiny zabezpečujú dve veľké vodné elektrárne na rieke Paraná.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách

Paraguaj je členom MERCOSUR a vystupuje za flexibilné dojednanie asociačnej dohody s EÚ, ktorej súčasťou je dohoda o voľnom obchode. Krajina je tiež členom BID, MMF, WTO, GATT, OSN, WB, ALADI, OID, UNASUR.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Pozícia krajiny v rámci globálnej konkurencieschopnosti a porovnanie s inými krajinami regiónu Južnej Ameriky a Slovenskom.

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Argentína	87	85	94	104	106	92
Bolívia	101	103	104	105	117	121-138 *
Čile	30	31	33	33	35	33
Paraguaj	120	122	116	120	118	112
Peru	73	67	61	65	69	72
Uruguaj	64	63	74	80	73	76
Slovensko	60	69	71	75	67	59

Zdroj: World Economic Forum

*V roku 2017 sa Bolívia nezobrazuje v tabuľke údajov globálnej konkurencieschopnosti, ktorú vpracúva Medzinárodné ekonomické fórum.

b) Verejné obstarávanie

Najvýznamnejšie nákupy pre štátny sektor sa realizujú s finančnou podporou medzinárodných organizácií a podmienok obsiahnutých v dohodách medzi štátom a zahraničným subjektom.

c) Zmluvná základňa

Zmluvným rámcom pre politickú a hospodársku spoluprácu s Paraguajom je integračná dohoda s EÚ podpísaná v roku 1992. Vzhľadom na akceptovateľnú správu verejných záležitostí bol Paraguaj zahrnutý do systému SPG+, ktorý umožňuje bezcolný vstup 6 400 tovarov na európske trhy a povolený vývoz hovädzieho mäsa tzv. Hilton kvóta. Slovenská republika nemá s Paraguajom podpísanú žiadnu obchodnú dohodu.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície:

Obdobie	2013	2014	2015	2016	2017
Zahraničné investície v mil. USD	382	412	305,7	320,3	

Zdroj: CEPAL

Zahraničná politika krajiny je konzistentná a ovplyvňovaná susediacimi krajinami Brazíliou a Argentínou. Pragmatický postoj vlády pomohol krajine zaradiť sa medzi štáty plne podporujúce demokratické princípy a liberalizáciu svetového obchodu.

Z makroekonomického pohľadu má Paraguaj stabilnú ekonomiku, ale v súčasnosti nepríťahuje veľké množstvo investorov. Je to dané hlavne veľkosťou ekonomiky a neistotou v právnej oblasti. V roku 2017 investovalo v Paraguaji 35 krajín. Hlavnými investormi v krajine boli Brazília, USA, Španielsko.

Hlavnými oblasťami investícií boli oblasť telekomunikácií, finančný sektor, stavebný sektor, výroba cementu. Zajímavými oblasťami sú tiež mäsový priemysel, hydínarsky priemysel, cestovný ruch, pestovanie ovocia, lesné hospodárstvo, biopalivá a oblasť infraštruktúry.

b) Energetická politika krajiny

Paraguaj nemá veľké zásoby plynu ani ropy. V roku 2011 boli objavené veľké ložiská

titánu predpokladá sa že najväčšie na svete) a uránu. Krajina je úplne závislá na dovozoch. Do roku 1970 bola všetka energia produkovaná len v tepelných elektrárňach. V roku 1984 bola spustená hydroelektrárňou Itaipú. Jednalo sa o najväčšiu hydroelektrárňu na svete, ktorá spravila z Paraguaja jedného z najväčších vývozcov elektrickej energie na svete. Inštalovaná kapacita je 14,000 MW. Ďalšia dôležitá elektrárňou je Yacyretá s inštalovanou kapacitou 3,100 MW. Administración de Electricidad (ANDE) kontroluje celý trh s elektrickou energiou včetně výroby, distribúcie a prepravy. Vďaka vodným elektrárňam Itaipú a Yacyreta je Paraguaj v súčasnosti najväčším exportérom energie na svete. Tento fakt predstavuje veľké možnosti pre investície v tejto oblasti. Paraguaj je v súčasnosti lídrom vo výrobe čistej elektrickej energie. Napriek tomu domáci spotrebitelia často trpia výpadkami energie a poruchami siete. Krajina vyrába 5 – násobne viac elektrickej energie ako spotrebuje, čo jej umožňuje vývozy predovšetkým do Brazílie a Argentíny. Otvorenie pre zahraničných investorov bude dôležitým krokom pre budúcnosť energetického sektora.

Podiel energetických nosičov na celkovej spotrebe energií (v %)

	2017
Zemný plyn	-
Ropa	-
Uhlie	-
Jadrové zdroje	-
Obnoviteľné zdroje energie	100%

Podiel na celkovej výrobe elektrickej energie (v %)

	2017
Tepelné elektrárne – spaľovanie plynu	-
Jadrové elektrárne	-
Obnoviteľné zdroje energie	100%

Priority energetickej politiky Paraguaja

Pokračovanie v investíciách v oblasti hydroelektrární

Energetická bezpečnosť krajiny

Vzhľadom na súčasnú situáciu v oblasti výroby elektrickej energie je Paraguaj vo veľmi dobrej pozícii vo vzťahu k okolitým krajinám.

Monopolné postavenie v oblasti energetiky má Administración Nacional de Electricidad (ANDE), ktorá má na starosti výrobu, prenos, distribúciu elektrickej energie a zároveň plánuje rozširovanie kapacít, nové investície a údržbu.

Podiel dovozu na celkovej spotrebe energií (v %)

	2017
Zemný plyn	100%
Ropa	100%
Uhlie	100%
Jadrové zdroje	-

Priority vo vzťahu k energetickej bezpečnosti

Vzhľadom na svoje špecifické postavenie v regióne je prioritou Paraguaja si ho udržať a zvyšovať investície do energetickej oblasti – predovšetkým obnoviteľné zdroje energie

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Bez významného vplyvu na možnú hospodársku spoluprácu.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovočný a vývočný režim, obchodná prax

V roku 1989 došlo k takmer úplnému uvoľneniu dovočného a vývočného režimu s výnimkou zbraní a niektorých farmaceutických výrobkov. Ďalším medzníkom bol vstup Paraguaja do integračného zoskupenia MERCOSUR v roku 1991, ktoré vyústilo v postupné vyrovnávanie colných podmienok a zjednotenie dovočných a vývočných režimov s Argentínou, Brazíliou a Uruguajom od roku 1996.

Prekážkou dynamiky obchodnej praxe je povinná reprezentácia vývozcov na paraguajskom trhu, konzulárne poplatky a preferencie domácich dodávateľov pre štátne objednávky. Rovnako je mizivá ochrana intelektuálneho vlastníctva.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Obdobie	2013	2014	2015	2016	2017
Vývoz mil. USD	9,432	9,635	8,327	8,493	8,679
Dovoz mil. USD	11,302	11,229	9,529	9,042	11,027
Saldo v mil. USD	-1,87	--1,63	-1,21	-0,548	-2,35

Zdroj: Paraguajská centrálna banka

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu (2017)

Hlavnými vývočnými položkami sú olejnate obilniny(28%), mäso(19%), tuky a rastlinné oleje(22%) obilniny(11%)

Hlavnými dovočnými položkami sú Chemické výrobky, guma, plast (22%) stroje a elektrické zariadenia(14%), elektronika (14%) ropa, uhlie a výrobky z nich (12%)

Zdroj: Paraguajská centrálna banka

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu

Hlavnými vývočnými partnermi krajiny sú Brazília, Argentína, Rusko, Čile, Taliansko a Uruguaj.

Hlavnými dovočnými partnermi krajiny sú Čína, Brazília, Argentína, USA, Japonsko. Hlavnými obchodnými partnermi z členských krajín štátov EÚ sú Nemecko, Taliansko, Španielsko, Holandsko a Poľsko.

Hlavné vývočné produkty sú elektrina, sója a sójová múka, mäso, obilniny, autá.

Hlavné dovočné produkty sú stroje a elektrické zariadenia, pohonné hmoty a oleje, počítače, osobné automobily a iné dopravné zariadenia.

Zdroj: Paraguajská centrálna banka

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR (vývoz/dovoz)

V hospodárskej oblasti sa spolupráca odvíja len v oblasti obchodnej výmeny, ktorá je charakterizovaná nevyrovnanosťou a veľkými výkyvmi.

Obdobie	2013	2014	2015	2016	2017
Vývoz v mil.EUR	2,51	3,91	3,58	3,57	4,69
Dovoz v mil. EUR	0,012	0,018	0,013	0,047	0,108
Obrat v mil. EUR	2,49	3,89	3,56	3,52	4,59

Zdroj: MH SR, SÚ SR

Hlavné položky obchodnej výmeny v roku 2017

Vývoz v tis. EUR	4690
Osobné automobily	2500
Práčky	1250
Pneumatiky, výrobky z kaučuku	701
Revolvery a pištole	114
Štávbárske a stolárske výrobky	71
Motorové vozidlá na zvláštne účely	27
Iné strojárske výrobky	12

Dovoz v tis. EUR	180
Olejnaté semená a plody	146
Stroje a zariadenia	24
Melasy rafinovaného cukru	7
Škroby	2

Zdroj : MH SR, ŠU SR

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Nutnosť prepojenia na miestne subjekty a akceptáciu štruktúr ovládajúcich verejný sektor. Obchodné operácie majú bežný medzinárodne zaužívaný charakter. Pri vývoze do Paraguaja je vyžadovaná faktúra, nákladový list a baliaci list. Okrem toho môže byť vyžadovaná aj proforma faktúra (pred faktúra) a doklad o pôvode tovaru.

V prípade platobných podmienok sa ako najlepšou formou javí akreditív (najlepšou formou je neodvolateľný a potvrdený), alebo platba vopred v hotovosti. Platobné podmienky s odloženou splatnosťou a bez garancie sa neodporúčajú.

V Paraguaji sa odporúča dodržiavať nasledovné zvyklosti v oblasti obchodu:

- V Paraguaji je dôležité nadviazanie vzťahov nielen obchodného, ale aj osobného charakteru už počas prvých osobných stretnutí
- Ženy aj muži si pri stretnutí vždy podajú ruku
- Pred začiatkom samotného obchodného rokovania sa odporúča nadviazať osobný vzťah s potenciálnym partnerom (napr. začať diskusiu o rodine, alebo záujmoch)
- Vyhnite sa dokazovaniu prevahy v rokovaniach
- Vo všeobecnosti Paraguajci nie sú veľmi dochvílni, ale očakáva sa, že druhá strana rokovania príde na stretnutie včas. Stretnutia aj napriek tomu začínajú zväčša 10 až 20 minút neskôr
- Rokovania a rozhodovanie budú spravidla záľhavé. Treba byť trpezlivý
- Odporúča sa byť realistami čo sa týka obchodnej ponuky. Paraguajci vo všeobecnosti uprednostňujú cenu pred kvalitou
- Mužom sa počas prvých stretnutí odporúča tmavý oblek a kravata. Ženy by mali mať oblečené spoločenské šaty
- Ako pozornosť sa môžu venovať napr. perá alebo malé darčkové predmety z krajiny rokujúcej strany. Paraguajci sú hrdí na svoju krajinu a oceňujú záujem o viac informácií o nej. O politike sa zväčša nediskutuje
- Až do záverečného podpisu kontraktu má každá rokujúca strana právo rokovať o zmene podmienok

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Vzhľadom na význam a neustály rozvoj poľnohospodárskeho odvetvia krajiny, je najvýraznejším odbytovým priestorom strojové, chemické a surovinové vybavenie produkcie potrebnej pre pestovanie obilnín, chov dobytka, spracovanie mäsa a druhotných produktov z nich. Neustále väčší význam nadobúda výroba biopalív. Rovnako zaujímavé sa javia aj fotovoltaičné technológie a oblasť obnoviteľných energií.

Perspektívnou bude modernizácia dopravnej infraštruktúry – rekonštrukcia železničnej a cestnej siete, ktorá si bude vyžadovať investície do stavebných a cestných strojov. V rámci existujúcich projektov riečného prepojenia Atlantického a Tichého oceánu sa predpokladajú značné investície do rozširovania splavných úsekov riek Páraná a Paraguaj. Problémom pre potenciálnych investorov je vysoká miera korupcie na rôznych úrovniach a právna neistota, ktorá sa podpisuje na nízkej úrovni priamych zahraničných investícií v krajine.

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Paraguaj je relatívne malý trh, distribúcia nie je zásadne rozvinutá. Obyvateľstvo s potenciálom spotreby je koncentrované do oblasti veľkých miest a to predovšetkým do oblasti Asunciónu (524,000 obyvateľov v roku 2017) a Ciudad del Este (293,000 obyvateľov v roku 2016).

Dovoz a distribúcia väčšiny produktov sa koncentrujú u niekoľkých sprostredkovateľov, ktorí pokrývajú celé teritórium Paraguaja. Veľmi často jeden sprostredkovateľ pôsobí ako dovozca, veľkoobchodník, zástupca a distribútor. Väčšina sprostredkovateľov sa nachádza v hlavnom meste Asunción a v meste Ciudad del Este.

Väčšina sietí supermarketov a hypermarketov má vlastné oddelenie dovozu, ktoré zabezpečuje všetky činnosti od dovozu až po dodanie konečnému zákazníkovi. Najbežnejším spôsobom zavedenia tovaru na miestny trh je spolupráca s miestnymi obchodníkmi, obchodnými zástupcami alebo agentami a dcérskymi spoločnosťami dovozcov.

- Obchodné spoločnosti – ide o veľké distribučné spoločnosti, ktoré sa zaoberajú dovozmi výrobkov a vo všeobecnosti zastupujú zahraničné spoločnosti. Tieto firmy majú širokú sieť svojich pobočiek po celej krajine
- Obchodní zástupcovia pracujúci na báze provízie – sú veľmi často používaným spôsobom prieniku na miestny trh
- Obchodní zástupcovia – jedná sa o špecialistov, ktorí poznajú produkt ako aj vhodných spotrebiteľov, čo predstavuje značné pozitívum pre zahraničnú spoločnosť. Výber vhodného zástupcu a distribútora je faktor, ktorý sa v značnej miere podieľa na úspechu alebo neúspechu prieniku na trh Paraguaja. Vzťahy medzi zahraničnými firmami a miestnymi agentami a distribútormi sú upravované zákonom č. 194/93
- Dcérska spoločnosť dovozcu – je to výhodný spôsob pre výrobcu/dovozcu, pretože má priamu kontrolu nad svojim produktom. Tento spôsob si ale na druhej strane vyžaduje značnú počiatočnú investíciu. Založenie dcérskych spoločností v Paraguaji bolo zjednodušené v roku 2006 a to zavedením možnosti vybaviť celý proces na jednom mieste a celý proces trvá približne jeden mesiac. Úradom, ktorý rieši uvedenú záležitosť je Jednotný systém zakladania spoločností – Sistema Unificado de Apertura de Empresas (SUAE) pri Ministerstve priemyslu a obchodu.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Cestovné doklady. V roku 1996 bola uzavretá Dohoda o zrušení vízovej povinnosti pre držiteľov diplomatických a služobných pasov. V súlade s harmonizáciou vízovej politiky EÚ, SR s účinnosťou od 15. 4. 2004 jednostranne zrušila vízovú povinnosť pre občanov Paraguaja na pobyt v SR do 90 dní. Paraguajská strana prijala recipročné opatrenie s účinnosťou od 29. 12. 2004.

Klimatické podmienky. Paraguaj na severe a severozápade hraničí s Bolíviou, na juhu a východe s Argentínou, na severovýchode a východe s Brazíliou. Podnebie je subtropické; priemerná letná teplota (december až marec) je 30 °C, zimná teplota (júl až september) je 14°C. Obdobie dažďov býva v mesiacoch január a október, najsuchšie mesiace sú máj až august. Východná časť krajiny má vlhké podnebie, smerom na západ je podnebie čoraz suchšie. Časový posun: o 5 hod. menej ako stredoeurópsky čas (pri letnom európskom čase) a 6 hod. menej ako stredoeurópsky čas (pri zimnom európskom čase) - 4 hod. GMT.

Colné a devízové predpisy. Odporúča sa prihlásiť na colnici pri prechode hraníc drahšie fotografické aparáty, resp. videokamery. Nie je dovolené dovážať a vyvážať rastliny a živočíchy, zbrane a niektoré druhy potravín.

Dôležité telefónne čísla.

Polícia 911,109. Hasiči 104. Prvá pomoc - ambulancia 105.. Telefónne informácie 118. Zdravotná starostlivosť. Je nevyhnutné uzavrieť úrazové a liečebné poistenie pred cestou do zahraničia. Návštevníci Paraguaja by sa ešte pred vycestovaním mali informovať, na ktoré paraguajské zdravotnícke zariadenie sa v prípade núdze môžu obrátiť. Verejné zdravotnícke zariadenia vyžadujú platbu vopred a v hotovosti. V novembri 2009 v krajine zaregistrovali epidémiu dengue (v oblasti Alto Paraná a v centrálnej oblasti krajiny). Preto turisti navštevujúci oblasť vodopádov Iguazú v blízkosti hraníc s Argentínou a Brazíliou by mali prijať všetky opatrenia, aby sa vyhli uštipnutiu hmyzu (repelenty, vhodné oblečenie zakrývajúce telo). Proti dengue neexistuje možnosť preventívnej vakcíny, len zodpovedný prístup samotného turistu. Ojedinele sa môžu vyskytnúť choroby typu Chagas, malária, tuberkulóza, týfus, hepatitída, anquilostomiasis (istý druh črevného parazita). Odporúčame nechodiť bosí. Odporúča sa očkovanie proti žltej zimnici, tetanu a hepatitíde A a B. Neodporúča sa piť vody z vodovodu, len balenú vo fľašiach. Nekonzumovať ovocie a zeleninu a čerstvé džúsy zakúpené na ulici. Mäso, mlieko, ryby a vajcia konzumovať dobre tepelne spracované. ZÚ slovenským turistom pred cestou do Paraguaja odporúča preveriť si aktuálne informácie ohľadne výskytu infekčných a cudzokrajných ochorení na web stránke polikliniky cudzokrajných chorôb: www.cudzokrajne.sk

Doprava. Najvýhodnejším sa javí spojenie z Viedne do Ríma/Milána a odtiaľ spoločnosťou ALITALIA do Sao Paola (Brazília), kde sa prestúpi na brazílsku spoločnosť TAM rovno do Asunciónu (medzinárodné letisko Silvio Pettrossi, 20 km od centra mesta Asunción). Podobne možno použiť BRITISH AIRWAYS, AIR FRANCE, IBERIA (do Sao Paolo resp. Rio de Janeiro) a tam prestúpiť na brazílske linky TAM do Asunciónu. Existujú aj priame lety z Buenos Aires (spoločnosti TAM, Aerolíneas Argentinas). Na prepravu z letiska do centra hlavného mesta možno použiť taxík alebo autobus. Letisko v Ciudad del Este (320 km od Asuncionu) – slúži predovšetkým na prepravu tovarov. Pre pasažierov vnútroštátnych letov zabezpečuje dopravu z letiska priamo príslušná letecká spoločnosť, resp. možno použiť taxík.

Bezpečnostná situácia a bezpečnostné opatrenia. Paraguaj je chudobná rozvojová krajina. Treba venovať zvýšenú pozornosť batožine a osobným veciam, hrozia krádeže, nakoľko zločinnosť v tejto oblasti je pomerne vysoká (predovšetkým v mestách). Odporúčame ostražitosť predovšetkým pri návšteve mesta Ciudad del Este v oblasti Trojhranice (medzi Argentínou, Paraguajom a Brazíliou). V prípade straty resp. odcudzenia finančnej hotovosti je možné zaslať poškodenému zo SR peniaze prostredníctvom služby WESTERN UNION, ktorú poskytuje TATRA BANKA. V prípade odcudzenia cestovného dokladu občana SR je potrebné kontaktovať ZÚ SR v Buenos Aires. Upozorňujeme, že vybavenie náhradného cestovného dokladu SR trvá minimálne jeden týždeň. Je nevyhnutné dodržiavať chronicky známe

bezpečnostné opatrenia, nepútať pozornosť drahým oblečením, hodinkami, elektronikou a predmetmi zo žltého kovu. V prípade napadnutia neklásť odpor, mať pri sebe len kópiu pasu a primeranú finančnú hotovosť, ktorú treba vydať delikventom. ZÚ Buenos Aires pri návšteve Paraguaja odporúča využiť Registračný formulár pre pobyt občanov SR v zahraničí, viď www.mzv.sk

Konzulárny úrad. Konzul Charif HAMMOUD. Adresa: Consulado Honorario de la República Eslovaca, Avenida Boquerón 310 Edif. Monalisa, Ciudad del Este, Paraguay. Tel.: +595/ 61/ 500 645, Fax.: +595/ 61/ 512 695, Mobil: +595 983 622 777, E-mail.: charif@monalisa.com.py.
Komunikačný jazyk : španielsky, anglický, portugalský

Informačné web zdroje o Paraguaji.

www.ccparguay.com.py	Paraguajská obchodná komora
www.infopymes.com.py	Informácie pre malé a stredné spoločnosti
www.bcp.gov.py	Paraguajská centrálna banka
www.dgeec.gov.py	Národný štatistický úrad
www.delpry.ec.europa.eu	Delegácia Európskej komisie
www.aduana.gov.py	Štátna colná správa
www.mre.gov.py	Ministerstvo zahraničných vecí
www.mjt.gov.py	Ministerstvo spravodlivosti a práce
www.mic.gov.py	Ministerstvo obchodu a priemyslu
www.vouga-olmedo.com.py	Právne služby pre zahraničných investorov
www.cip.org.py	Centrum dovozcov ky
www.rediex.gov.py	Údaje o zahraničnom obchode
www.economia.gov.py	Ministerstvo financií

Aktualizácia:

Jún 2018